

kan; of ook wel aan iets met een ander medewerken zonder evenals de andere daarvoor betaald te worden;....; voor een doode iets tot de begrafeniskosten bijdragen; nòroqaghi,.... iemand in een zaak betrekken; matòroq, ook iemand of iets aan de zorg of het toezicht van een ander overlaten of toevertrouwen....; tanòroq, medegenomen bij toeval; in een zaak mede betrokken; patòroqan, het toevertrouwde....

tòron, l (Mal. turun).... °rëgghana, in prijs verminderen, afslaan;....; tòronan, tēddāq A.T. afstammeling; ook afschrift; overgeërfd; tòron-tòmòron, van geslacht tot geslacht;....; nòron, van iets een afschrift nemen; nòronè....; een afstammeling hebben; nòronnaghi, van iemand de stamvader zijn;....

taròna, B. (verouderd) (Jav. trunā) naam van een corps met pieken gewapende soldaten.

tèrrak, (Jav. tēraq).... larangan, een verbod overtreden.

tarek, (vergl. Mal. tariq)....;.... padjhëk, de belasting innen, invorderen....

tarka(h), (Jav. tērkā) = talëka, beschuldiging van een misdaad; narka, iemand beschuldigen van een diefstal bijv. Zie ook daqwa.

taroddhút, (Jav. kētrutjut).... ook van een kapitaal dat men kwijt is door er mede handel te drijven.

tòret, Arab. de wet van Mozes.

tòrot, (Jav. turut).... manòrot, = mènòrot, een bevel opvolgen;....

tarètan, broer of zuster; °lakeq, broer; °bineq, zuster; °kabballún, zie aldaar; °tongghal émaq enz. zie bij °tongghal; zie °sadulūr; zie bij bēddhëk;.... narètanaghi, iemand als een broer of een zuster met een ander doen leven.

tarieb, Arab. de hiërarchie in acht nemen, door eerst toestemming aan den machthebbende te vragen alvorens te handelen; beleefd, de ouderen ontziende.

taras, spoedig verteerd, van geld.

tarap,.... narap = narabhi, iemand voor 't eerst aanmanen om zijn belasting gedeeltelijk of geheel te betalen, van een dorpshef; narabhi, P. ook iemand maakloon doen betalen;....

tarip, = tarif, Holl. tarief; atarip, van een tarief voorzien, van een huurrijtuig; naribhi, een huurrijtuig daarvan voorzien.

tardjèng, B. ook tordjèng, nardjèng, (atardjènggan) iemand om geld manen.

tarèma(h) (Mal. tērima) of narèma, ontvangen, aannemen;.... katarèman, geschenk als bewijs van de dankbaarheid der schenkers;....

tormoq, normoq, (atormoq; normoqè), bij iemand komen om hem om geld te manen.

tarmong, narmong, iemand ondervragen om te weten of hij kwaad gesproken heeft.

- tërgha(h)**, nërgha, a. iemand van een diefstal beschuldigen.
b. van iets weten of ontdekken dat het gestolen is. Vergl. tarka.
- tërbbhak**, B. nërbbhak, van iemand kwaadspreken....
- tèrrang** (Jav.).... °daq parenta, officieel bekend;....; katèrrangan of kattangan, verklaring, bewijs (zie ook tandha); sòrat.... schriftelijk bewijs, getuigschrift.
- tèkè(h)**, (Jav. tike).... patèken, opium-verkoopplaats;....
- tòkò**, S. P. = tuku B. P. S., Holl. toko;.... tuwan°, Europeesche tokohouder; nòkò een tokohouder.
- taken**, B. (vergl. Jav.) ataken, vragen of een koop doorgaat, van den verkooper; nakènè, aan iemand dat vragen.
- tèkèn**, Holl. (teeken) onderteekening; nèkèn, iets onderteekenen. Zie ook tandha.
- takër**,.... (Jav.) ook kòlak;.... kakan, d. i. de tering naar de nering zetten;....
- tòkar**, (Jav. tukar) (= tjaka B. P.) twist, krakeel; gevecht;.... ngatòkar, over iets twisten.
- tèkad**, Arab. gewaagde stap, besluit of onderneming;....
- tèket**,.... S. (Engelsch ticket) toegangsbewijs, passagebiljet op een schip (sòraddha ollè nompang kapal).
- tèkas**, (verouderd) ook patjal, nèkas, iemand als belasting of pacht $\frac{1}{3}$ van de opbrengst van een aanplant doen opbrengen; tèkasan, de belasting of pacht.
- tèkos**, (Jav. tikus).... °katon bántoqna, van iemand wiens schuld uit zijn gedeeltelijke bekentenis is af te leiden;.... lèbbhu ka rôngkangnga, d. i. naar zijn land teruggaan;....
- taksè(h)**, Jav. (taksih) A. van bada, in den zin van ergens gevestigd zijn, ergens nog gevestigd zijn: sampèjan ghiq taksè é kampung Anò.
- takser**, ook tapser, Holl. nakser, iets taxeeren, schatten, begrooten, aanslaan; nakserraghi, iets laten taxeeren; taksèran, taxatie.
- takal**,.... èkènneng°, bedot, bedrogen, van een schuldeischer door een schuldenaar die zijn schuld niet wil betalen.
- tòkang**, (Jav. tukang) ambachtsman, werkmán, baas, iemand die een zeker bedrijf uitoefent; bijv. °kadju, timmerman enz.
- tòkong**,.... nòkong, een gestolen goed achterhalen....
- tòdhu**, (Jav. tuduh) ook dhudhu, aanwijzing;.... djhalan, ook fig. iemand den weg, een uitweg wijzen;....
- tata(h)** (Jav.) orde, regel, zeden;.... °tètè naghara, staatsregeling;.... regeling (zie ook dhang ondhang)....
- tètèq**, Mal. (borst eener vrouw) in bàbu°, zoogster, min, in dienst bij een Europeaan.
- tòtor**, (Jav. tutur) atòtor of nòtor = atòtòran.... njamana, zich bekend maken;....
- tòtok**, Jav, tutuq) ... èpatòtok, ook uitgestorven, van een gezin.
- tètes**, Jav. titis) ook tètèsan, afstammeling;....
- tatal**, (Jav.).... fig. bewijs, voorbeeld;....
- tètep**, (Jav. titip) nèteppaghi, iets aan iemand in bewaring

geven; ook medegeven om over te brengen; nèt è b h i, aan iemand iets in bewaring geven, enz.; tèt è b h a n, het in bewaring gegevene, enz.; k at è t è b h a n, van den persoon wien iets in bewaring gegeven is, enz.

tòtop, (Jav. tutup) ... atòtop ... ook opgesloten, van een gevangene; ... lò b a n g, n g a l è lò b a n g, een gat maken om een ander te vullen, d. i. een schuld maken om een andere schuld te voldoen;

tuwa(h) = tōwa, (Jav) s ē p p ò, A. T. oud; ... ° n g ò d a, oud en jong; ... m a q °, (desataal) grootvader; ē m b ú q °, (desataal) grootmoeder; ò r e n g t u w a n a, de oude lui, de ouders; s è t u w a - t u w a, de oudsten; de voorvaderen; t u w a n a g h a b a j, de oudste, het hoofd, de regelaar van een werkzaamheid; n u w a è g h a b a j, over een werkzaamheid het beheer hebben; m a t u w a, zijn zoon of dochter uittrouwen; ... k a t u w a q a n, overgeslagen tot de respectieve ouders, van een twist onder kinderen van verschillende ouders zoodat deze met elkander twisten;

tuwan = tōwan (Mal.) heer, mijnheer, tot een Europeaan of een bedevaartganger; ° b ē s s a r, Mal. de groote Heer, een betiteling van den Gouverneur-Generaal;

tòmèdi, ... S. P. hoofd van een pardikan-desa.

tèllò, n è l l ò of n a n è l l ò, iemand verleiden, betooveren, beheksen ...

tèllò(h) Jav. tēlu) ... n è l l ò, ook n è l l ò q, tegen één van zijn tegenpartij, drie inzetten ...; n è l l o n, (zelden ook n è l l ò) van de productie van een stuk bouwgrond als loon aan den bewerker $\frac{1}{3}$ afstaan; ook van de opbrengst van een-huurrijtuig, $\frac{1}{2}$ aan den menner afstaan;

talé(h), (Jav. tali) touw; ...; ... l e g e r r a, iemand een veroordeelde den strop om den hals doen; ... p a g h a r, d. i. zijn aanzoek om de hand van een meisje als 't ware bevestigen door middel van «tatalen» (na het ē n r a b a s d j h a l a n); ... naam van een geschenk (lijfsieraden en kleederen) aan zijn aanstaande bruid, waardoor deze niet met een ander mag trouwen.

talon, (Oost-Jav. talun of talunau, verlaten erf; verlaten bouwveld; in Banjoemas is talun: k ē b o n t i l a s p ē g a g a n) verlaten erf; niet geïrrigeerd bouwveld in bergstreken; niet geïrrigeerd bouwveld in de kom der desagemeente met iets anders dan rijst beplant. ... a t a t a l ò n a u, zulk een veld bewerken.

tèllor, (Mal.) ...; ... b a r a k a j, fig. van een vrouw wier man in onmin leeft met hare ouders.

tèllak, (= talak B.) Arab. verstooting, echtscheiding; a t t è l l a k, van zijn vrouw of haar man gescheiden; n è l l a k, zijn vrouw verstooten; m a t è l l a k, van den priester; s ò r a t ° of - p a n è l l a k, het bewijs van verstooting.

tèllek, (= tèlek B. P. = tèleq S.) of t a t è l l e k (Jav. tēliq) spion (= t a m a t a) ...

tèllòk, = t a q l o k, Arab. (Jav. tēluq) a t è l l o k, zich onderwerpen, van iemand of van een rijk; t è l l ò g h a n, in onderwerping; p a t è l l o k, teeken van onderwerping. Zie ook t o n d ú q.

- tèlas**, (Jav. tilas) spoor; nalatenschap bestaande in goederen; ook = patòlasan, vroegere verblijfplaats, vroegere woning.
- tòles**, (Jav. tulis).... panòlès, enz.... ook schrijflood;....
- tòlos**, (Jav. tulus).... doorgaan;
- talpaq**, in taq atalpaq, B. van koopwaren die voordat zij ter plaatse van uitstalling aangekomen zijn reeds verkocht worden: sang-wal-djuwal taq atalpaq bhalaka, tadaq
- talpeq**, (Jav. tempel. templeq) nalpeqè.... fig. bij iemand inwonen om door hem verpleegd of onderhouden te worden; ngalpeqaghi = manalpeq, fig. iemand bij een ander in den kost besteden.
- tèlhbhès**, B. P. ook telbhès, atèlhbhès = abhès-tèlhbhès = atèlhbhèssan, veel, van schulden.
- talang**, (Jav) matalangngaghi, voor iemand den prijs van iets voorschieten.
- tòlong**, (Jav tulung).... long-tènòlong = salang tòlong, elkander, wederkeerig helpen....
- tèpò**, = tipò, (Mal. tipu) list, bedrog; nèpò, iemand bedriegen; iemand geld of goed afpersen; tòkang.... bedrieger, afzetter....
- tòpò(h)**, nòpòmò, iets afsluiten door een heining bijv.; djhúgglang, ngoroq djhúgglang, het eene gat met het andere stoppen, van een schuldenaar.
- tèpaq** nèpaqè, door iemand iets laten verkoopen;
- tepparò(h)**, (Jav. tèparo) in tatangha°, buurlieden.
- tapok**, (Jav. tapuq) napok ngèndjham tanang, d. i. iemand door een ander kwaad laten doen; raè, d. i. iemand aan de kaak stellen, hem in tegenwoordigheid van velen beschaamd maken....
- tèptèp**, = tètèp, (Jav. tètèp).... nèptèppaghi, bevestigen, bekrachtigen; iemand en iets bevestigen; iets als bewezen aannemen; pardjhan djhijan, een belofte gestand doen....
- tapaj**, atapaj è kabadhana, d. i. lang in de distriktheofdwoning aangehouden, door in een zaak betrokken te zijn als getuige of anderszins.
- tòdjha**, (vergl. Jav. tudjah) nòdjha = nodjhai (atòdjha) iemand als zijn medepllichtige aanwijzen.
- tòdjúq**, nòdjúghal dhinana, den dag voor iets vaststellen;....
- taddjhan**, domeingrond bestaande uit een rijstveld van levend water voorzien.
- tadjap**, B. (Jav. sajab) nadjap, iets over dag of tusschen licht en donker door insluipen stelen....
- tèmmo(h)**, (Jav. tèmù); sala, ongelijk krijgen, in het ongelijk gesteld worden; parkara, betrokken of gewikkeld raken in een rechtszaak (= kènneng);; matèmò, mangghijaghi, in het huwelijk verbinden; katèmò of katèmmon, kappangghi A. ontdekt op heeterdaad betrapt;
- tamtama(h)** = tantama(h) (verouderd) (Jav.) benaming van een

corps soldaten verschillend gewapend, zooals met geweren, schilden, sabels en knotsen.

tēmpa, atēmpa den prijs van een bestelling voorschieten; . . .

tēmpò, (Jav. tēmpuh) . . . pò-tēmpò, vergoeding, schadeloosstelling; nēm pò w é, iets vergoeden; nēm pò w a g h i, voor iets aan iemand een vergoeding vragen; k a t ē m p ò w a n, voor iets aansprakelijk gesteld worden.

tempò, . . . (= tīmp ó B) (Port) . . . nempò w è, iemand uitstel verleen; . . .

tōmpa, . . . panōmpaqanna dara, voor iemands geboortegrond.

tōmpò(h), nom p ò, iemand in diens eigen huis aanvallen, uitschelden of met hem twisten.

tēmpor, . . . (Jav. tēmpur) nempor bhērras, rijst in groote hoeveelheid opkooopen; nēm porraghi = nganēm por = manēm por, met het geld zoo rijst opkooopen; bhērras tēmpòrau, de zoo opgekochte rijst . . .

tampar, (Jav.) . . . ; °landjhang, voor koppelaar, koppelaarster (ook òlòran) . . .

tampòrat, (Jav.) veel schulden hebben . . .

tampek, (Jav. tampiq) . . . ; nampèghan . . . veel blauwtjes laten loopen, van een vrouw of een meisje . . .

tampol, nampol, gestolen goed stelen.

tampang, . . . tampangan S. P. = katampangau S. P., van iemand die nog al vaak andere van iets slechts beschuldigd wordt . . .

tempong, (= tīmpung B.) nempong, (atēmpong) tegen iemand samenspannen.

tompeng, nompeng . . . bij een ander inwonen . . .

tambiq, . . . biq-nambiq, iemand in een zaak betrekken 't zij als getuige of als medeplichtige.

tembhru, B. P. tembhru, S. nembhruwi, iemands schuld betalen; het ontbrekende iemand geven, om bijv. daarvoor iets te kooopen; nembhruwaghi, geld zoo geven.

tombhak, (= búq-tombúq Kang) (Jav. túmbaq) . . . ; °òsong, d. i. ètombhak èòsong, van iemand die door een eigen familielid gedood of gewond is (door een familielid toch wordt gewoonlijk een doode of gewonde weggedragen) . . . ; sadjang fig. iemand door bijdragen uit een geldverlegenheid redden; . . . ; . . . maleng abhabhadhúng, van iemand die door ruil of koop aan iets op een goedkoope wijs is gekomen (de °bhabhadhúng wordt hier namelijk als een rijke vondst bij den dief voorgesteld.)

tombhúk, B. P. = tembhúk S., inzet op een spel; . . .

tambhèng, . . . nambhènggè, voor iemand het ontbrekende bijpassen; . . .

tambhang, 1. °katèdungan, scheiding van tafel en bed; nambhang, van zijn vrouw gescheiden leven, van een man. — 2. (Jav.) nambhang, met een huurvaartuig oversteken; nam-

bhàngè, iemand tegen betaling overzetten; tòkang...., veerman; parad tambhangan, huurvaartuig; pessè tambhangan of panambhang, veergeld; pessè panambhang, ook geld, dat den »pangòlò» door iemand geschonken wordt om zijn (civiele) zaak in zijn voordeel beslist te zien.

tembhang, (Jav. tímbang).... fig. (bhàng-nembhang) overwegen; in aanmerking nemen, aanmerken; ètembhang sèsè, ongelijk behandeld worden, zoodat bijv. de eene meer krijgt dan de andere;... tembhangan.... wedergade;....

tamèngghúng, (= tò mèngghúng B. P.) (Jav. tumènggung) een ambtstitel.

tòghu(h), (= tongghu Kang. = tonggúq B. P. = tungguq B.) (Jav. tunggu) atòghu, (aghu-tòghu) toezicht houden, de wacht houden; nòghu = nòghuwi, op iemand of iets toezicht houden, bij iets de wacht houden; voor of tegen iets waken; panòghu, die toezicht houdt;....

taghi, (Jav. tagih) naghi, iemand manen;....

tègghúq,.... pangghabaj, een betrekking hebben; dienen;.... dinès, in shands dienst;....;.... of ghúq-tègghúqan = ghút-tègghudhan, waarover men toezicht houdt; iemands onderhoorigheid, bijv. de afdeling waarover hij gesteld is;....

tagghúk,.... nagghúk, omtrent iets navragen om te weten of het te koop is; omtrent een vrouw om te weten of zij nog geen vrijer heeft;....

tègghal, (Jav.) (= kèbbhán Kang.) niet geïrrigeerde bouwgrond voor tweede gewassen (saba padjhaghungan; vergl. talon); °raq-ara, een vlakte van groote uitgestrektheid, ver van bewoonde streken verwijderd; atègghal, zulk een bouwgrond bewerken; nègghali, iemand zulk een bouwgrond ter bewerking geven.

tèghúl, B. nèghuli, iets iemand weigeren....

tèggèp, veel beloven en niet doen of geven.

tèbha(h), (Jav. tiba) uitkomst, gevolg;.... ten deel vallen of nederkomen, van de »tèllak», van een bevel;.... nèbhanè, over een vrouw de »tèllak» uitspreken;.... tètèbhan,.... bewijs van bezit van een bouwveld;.... katèbhanan, van de vrouw waarover de »tèllak» is uitgesproken;

tòba(h),.... nòba, iemand vergifigen.

tòbu,.... bemiddeld....

taban, (vergl. Jav. tawan) in buru tattaban, geschaakt met haar toestemming, van een vrouw.

tòbin, B. = patòbin P., de tegenstelling van »mantja»; òreng°, inboorling, oorspronkelijke bewoner;....

tabar,.... (Mal. tawar) nabar, op iets een bod doen; iets afdingen; matabar, iets te koop aanbieden, opveilen; matabari, iemand iets te koop aanbieden; panabar, bod.

tebbhír, ook talèdor (= talèdôr S.).... nalatig, bijv. in het betalen van zijn schuld;....

tëbbhas, (Jav. tuwas) voordeel; . . .

tëbbhas, (Jav. tëbas) nëbbhas, een werk bij een aanbesteding aannemen uit te voeren; van iets alles koopen; iets opkopen; van iets door afkoop de vruchten zelf plukken; iemand diëns schulden betalende afkopen, een hoer bijv.; tëbbhasan, aanbesteding van een werk; panëbbhas, de prijs waarvoor een werk aangenomen wordt. Zie ook tëbbhús.

tëbbhús, (Jav.) (= dhëbbhús S.) nëbbhús, een pand aflossen; iemand afkopen door diens schuld te betalen; tëbbhusan, wat afgekocht of afgelost is; panëbbhús, losprijs, afkoopprijs. Zie ook tëbbhas.

tabang, . . . nabang panghabajan, voor een post zich candidaat stellen; . . .

tong, . . . ngëttong, van den winner in een spel iets van de winst krijgen, van den gastheer.

tënguga, (Jav. tëngah) . . . nëngugaè, tusschen twistenden komen om een twist te beslechten; . . .; manënguga, onpartijdig; zich niet mengen in een twist; panënguga, middeleste, van drie, vijf, in 't algemeen van een oneven getal broers en zusters . . .

tëngugër, (Jav.) ook tatëngugër = ngër-tëngugër = tëngugërran, teeken, bewijs, kenmerk, kenteeken; . . . atëngugër, met een teeken; nëngugërrè, iets van een teeken voorzien; ook iets of iemand nagaan, van iets of iemand als 't ware de kenmerken opsporen of opmerken. Zie ook tandha.

tangkò, nangko, aangrenzen, . . .; . . . sanaq, in een familiebetrekking tot iemand staan . . .; katangkòwan, ook in een rechtszaak gewikkeld.

tongkët, . . . tëbbhu, . . . van iemand die een meisje onderhoudt om haar later tot zijn bijzit of zijn vrouw te nemen; . . .

tongkes, z. v. a. kalaq; nongkes, iets wegnemen; . . .

tongkol, (Jav. tūngkul) nongkol, zich onderwerpen; nongkol-laghi, iemand aan zich onderwerpen. . . .

tangkëp, (Mal. tangkap) nangkëp, iemand grijpen, pakken, inrekenen; ook iets om te confisqueeren; tangkëbbhan, in beslag genomen, van goed. (Zie ook rampas en pèghaq) . . .

tënggët, nënggët, (ngënënggët) iets toch doen niettegenstaande het verboden is.

tangtang, ook tantang (Jav. tantang) nangtang (atangtangan) uitdagē; nangtangè, iemand uitdagē; . . . përrang, ten strijde dagen. Zie ook songgara.

tangsi-, B. P. = tangsè S, Mal. caserne, barak; atangsi, een caserne bezitten, van soldaten, nangsīqi, voor soldaten een caserne bouwen.

tonggëp, . . . tonggëbbhan, naam van het tegengeschenk van de aanstaande bruid aan den bruidegom na het «lamaran», bestaande uit spijzen.

tanggha(h), (Jav.) tatanggha, buurman . . .; atatanggha, bureu hebben; . . .

- tangghu-**, (Jav. tangguh) gissing; voorspelling; schatting;
- tengghi(h)**, (Mal. tinggi); panengghi of panengghin, hooggelegen rijstveld, de tegenstelling van *olēmbas*.
- tangghaq**, (Jav. tanggap) nangghaq, een spel laten spelen, een vertooring laten geven tegen betaling; nangghaq, iets in het groot opkopen om het in het klein te verkoopen: tangghaqan, (= bhakòlan Kang.) de prijs van iets dat zoo opgekocht wordt.
- tongghaq** atongghaq, onaangezuiverd, van een belasting; nongghaq, van iets een achterstand, van een belasting een achterstal hebben; tongghaqan, achterstand, achterstal. (Zie ook kanton).
- tongghal**, (Jav. tónggal) verwant; °ēmmaq, van denzelfden vader (zie ook sadulár); °ēmbúq of °baddha (of °asò B.), van dezelfde moeder; °ēmmaq ēmbúq, van denzelfden vader en dezelfde moeder (zie ook sabēddhék);
- tongghúl** paongghúl, fig. de eerste, de baas, bijv. van personen die door hun kinderen en kindskinderen ontzien en geëerbiedigd worden.
- tangghúng**, nangghúng, voor tets borg zijn, instaan.

S.

- sa-**, (Jav. sah); menta ēssana, d. i. echtscheiding vragen, van een vrouw.
- soqon**, njoqon èsoqon é-attas bân-ēmbunan, boven op de kruin van het hoofd gedragen worden, van iemands bevel, als bewijs van grooten eerbied gezegd;
- saor**, (Jav. saur) njaor, een schuld afdoen, betalen, hetzij in eens of bij gedeelten; njaòrē, een schuld betalen of afdoen. (Zie ook sērra)....
- sahid**, Arab. ook saed, matè° den martelaarsdood sterven; onschuldig sterven; bijv. ook van iemand die vermoord is zonder dat de moordenaar opgevat wordt.
- saet**, B. P. = saeq S., asaet, aangifte doen van iemands plan tot moorden; njaettaghi, iemand die plan heeft tot moorden aangeven; njaèdhi, bij de politie zulk een aangifte doen.
- saqlep**, njaqlep, (lepnjaqlep) van plaats verwisselen; °tardjha, van het huwelijk van een broer en een zuster respectief met een zuster en een broer van een andere familie (ook salep ghúnteng).
- sanaq**, (Jav. ook °bharadja, bloedverwant (= karēndhat, = garadi B, zie ook bhala); naq-sanaq, bloedverwanten, van den tienden en meerderen graad in de zijlinie; naqjanaq, iemand als zijn bloedverwant behandelen bijv. door hem om iets te vragen;
- sēnnen**, Arab. maandag; sēnnènan, markt of tournooi op een maandag gehouden.
- sondhēp**, ètēmmò sondhēbbha, d. i. het geheim wordt ontdekt, van een ambtenaar die als knoecier door zijn chef ontmaskerd wordt.

- santana(h)**, (Jav.) familie van den vorst of van een aanzienlijk persoon.
- santrè(h)**, (Jav. santri) priesterleerling; njantrè, santrè^o zijn, de priesterschool bezoeken; panjantren, priesterschool.
- sandar**, (Mal. njandar, (darnjandar) fig. de schuld op iemand schuiven;
- sandhëkka-**, (= sadhëkka S.) Arab. (sadaka); aalmoes, vrijwillige gift, schenking (= dhana); njandhëkka^o, iemand bij schenking iets afstaan enz.
- sendhët**, njendhët, iemand door middel van een doek of een touw wurgen;
- sëndhëm**, B. P. = sendhëm B. P. S. = ëntëp B. = pëndhëm B., njëndhëm m^o, met 't oog op iemand zich in hinderlaag leggen om hem te overvallen of om hem te beluisteren;
- sandhang**, (Jav.) njandhang,; dhusa, schuld hebben;
- sandjha**, Kang. (vergl. Jav.) asandjha, een ongetrouwde vrouw een bezoek brengen, van een man.
- sondjò**, B. Jav. (sonjdja^o), asondjò, naar een bordeel gaan; ...
- sendjhang**, (Jav.); njendjhang, B. een vrouw tot bijwijf nemen van een aanzienlijke.
- sènom**, sènoman, vereeniging tot onderling hulpbetoon; òreng lid van zulk een vereeniging, bharang iets tot die vereeniging behoorende
- sontè(h)**, (Jav. sùnti); paraban^o benaming van een jonge maagd die ouder is dan paraban këntjor, maar de stonden nog niet heeft.
- sènog**, (Kawi sinung van sung) asèndangan of kasèndugan, bedeeld; njèndngè, iemand bedelen; njènogngaghi, iets als aandeel geven.
- sattja(h)**, B. (Jav. sëtja^o, sëtija) trouw; tjansattjan of tjansattjanan, elkaar trouw beloven.
- sërra**, (Jav. srah) middel om af te betalen; njërra, (asërraqan) een schuld of een belasting betalen; het iemand betaald zetten-iets vergelden; njërraqaghi, iemand, een dief bijv., overleveren;
- sarè(h)**,; lakò (of ghabaj) werk zoeken; tangdangan, van iemand geld trachten te leenen; rèsarèjan, er op uit om het noodige voor zijn bestaan te zoeken of om wat te verdienen;
- sòrò**, (Mal. suruh) asòrò, apakon of akonkon, A. T. gelasten, laten maken (.... aghabaj); bestellen met levering van de grondstof; sòròwan, konkònan A. T. bode, gezant (vergl. la p-òlapen pasòradhan); pasòrò, pangonkon A. T. last;
- saraq**, Arab. voorschrift van den godsdienst, wet; òkom^o, straf volgens de wet;
- sèren**, (Jav.) (= sirin B.) asèren, overdragen, afstaan, toever-

- trouwen; *njèrennaghi*, iets, zooals zijn werk of zijn betrekking, of iets dat men in bruikleen heeft gehad overgeven; iemand, zooals zijn verstooten vrouw aan de ouders overgeven; . . .
- sarana(h)**, (vergl. Jav.) loon aan een „*dhukon*“ voor het leveren van een geneesmiddel als anderszins (ook *salabat*); *anaq mandhi*, d. i. geen broer of zuster hebben, het eenige kind zijn; . . .
- sarondha(h)** *njarondha*, iemand in de kosten van de huishouding tegemoet komen.
- sarat**, . . . kapitaal (= *bhandha*); reisgeld, teerkost (zie ook *sangò*); *asarat*, met „*sarat*“; *njaradh*, iemand daarvan voorzien . . .
- sòrat**, (Mal. *surat*) *sèrrat* A. T. brief; geschreven of gedrukt stuk, geschrift, . . . *asòradhan*, een brief verzenden; . . . *njòradhi*, *njèrradh*, A. T. iemand een brief zenden; *pasòradhan*, brievenbesteller.
- sòrot**, . . . (Jav. *surud*) *njòrot* . . . zijn ontslag nemen; . . . *njòrdhi*, iemand, zijn werkgever verlaten; . . .
- sersan**, ook *sèrsan* = *sarèssan* = *sarijan*, Holl. sergeant,
- sèrsèr**, *njèrsèr*, iemand of iets aanhoudend vervolgen; of afvragen, uithooren; bij iemand op iets aandringen; iemand telkens aanmanen om zijn schuld te betalen . . .
- sèrrèp**, (Soend.) = *njèrrèp*, ingaan, indringen; fig. van een eed die uitwerking heeft.
- sarríp**, B. P. = *sarrep* S. en Kang., ook *saríp*, Arab. Mohammediaansche edelman, afstammeling van Mohammed.
- sèrèp**, (Jav. *sirèp*) *gesust*, . . . van een twist; . . .
- sòrop**, . . . waarvoor geld is uitgegeven of verbruikt; geldelijke verantwoording; . . .; *njòroppaghi*, iets uitgeven om daarmee zijn schuld te betalen; . . .
- sardadu(h)**, a. B. P. = *pardjhuridhan* B. P. S., Port. (soldado) soldaat. b. S. Hollandsche (Europeesche) soldaat.
- sarijang**, = *sarèjang*, *pottra pò-sèppòwan* A. T. het oudste kind, het eerstgeborene.
- sarmò**, . . . verzoend, in zoover dat men met elkander praten wil . . .
- sarímpi**, (Jav.) (hofdanseres), hofdanser, dansjongen, als een meisje gekleed; . . .
- sèreng**, of *sèrengan* (vergl. Jav. *siringan*) . . .; *tèmbhíng*°, de omliggende landen; de bureu; . . .
- sakeq**, . . . *sakèdhan* of *pasakèdhan*, gevangene; . . .
- sakaot**, = *sakaút*, Holl. schout.
- sekkon**, . . . handboeien van hout of bamboe; . . .
- sèkkar**, . . .; ° *majang*, (= *bu-rèbu* B.) (vergl. Jav. *kèmbang majang*) naam van papieren kunstbloemen die bij het rondleiden van een bruid en een bruidegom mede in optocht rondgedragen worden; . . .
- sèkkrèttaris**, zie *sèkèttaris*.
- sèkkèt**, . . . *batton*, d. i. spijzen en kleedingstukken aan de ouders

- van de aanstaande bruid aanbieden ten bewijze van den ernst van het huwelijksaanzoek.
- sèkèttaris**, ook **sèkrèttaris**, Holl. sekretaris.
- saksè(h)**, (Jav. sèksi) getuige; **nsaksè**, tot getuige hebben; **njakseqè** of **njaksènè**, van iets getuigen; iets als getuige bevestigen; **ngasaksè**, iemand als getuige nemen; **kasaksèjan** of **kasaksen**, getuigd. Vergl. **parsandhan**.
- seksa(h)**, (Jav. siksā) straf, kastijding, marteling; . . .
- sakelwaq**, of **sakilwaq**, B. P. = **sakelwaq** of **sahelwaq** S., Holl. schildwacht; **asakelwaq**, op schildwacht, van een soldaat; **njakelwaqè**, bij of voor iets op schildwacht zijn om het te bewaken.
- sèkèp**, (Jav. sikèp) òrengè, B. dienstplichtige; . . .
- saking**, Jav. ? . . . rijstveld als **apanagegrond** (**saba parareng dari ratò**); wellicht te verklaren als een verkorte uitdrukking voor **òratò**, d. i. **dari ratò** als A. T.
- sadulur** = **sadulur**, Jav. (broer of zuster) in **tarètan**, halve broer of zuster met denzelfden vader (= **tongghal èmmaq**).
- sòdhaghar**, (Jav. sudagar) = **sadhaghar**, handelaar, koopman in 't groot.
- sita(h)**, Port. of **sòrat**, citatie, dagvaarding, njita, iemand dagvaarden.
- saton**, **sasaton**. zooals in **nengghu sasatonna A. ban B.**, in een **parembhùne** nagaan of A. en B. met elkander een gelukkig huwelijk kunnen sluiten, door af te gaan op de letters (**aksara**) van beiden namen.
- sattrò(h)**, (Jav. satru) persoonlijke vijand; . . .
- sèttrap**, Holl. straf; . . . **njèttrap**, iemand straffen, veroordeelen; **sèttrabhan**, gestrafte, veroordeelde.
- sèttrep**, Holl. (streep) streep van een korporaal of een sergeant; . . .
- sattriman**, Holl. stuurman op een schip. Ook **djhuru-mòdhi**.
- sèttat**, Holl. staat, rol, lijst; **njèttadhi**, iets in een staat opbrengen.
- satasi**, Holl. a. B. = **sitasi**, — staatsie de begeleiders van een Inlandsch ambtenaar bij het doen van de ronde 's nachts.
- satabèl**, Holl. **satabèllan**, constabel, artillerist
- settonq**, . . . **tong-parsettonq(nga)**, één voor één, hoofdelijk, per persoon; . . . **tong-njettonq**, van elken persoon een aandeel uitmaken, van voorwerpen die onder eenige personen verdeeld worden.
- sòsò(h)**, . . . **njòsò** . . . fig. van iets van betere kwaliteit den prijs doen compenseeren, van een andere koopwaar, zoodat beide voor denzelfden prijs verkocht worden; . . .
- sòsòq**, . . . (Jav. susuq) toegift; wat als te veel terug te geven is van een muntstuk waarmede betaald wordt; **njòsoq**, van het ontvangen geld bij verkoop het te veel teruggeven; voor iets bij een ruil iets bijpassen; . . .
- sastrija(h)**, (Jav. satrijā) edelman, aanzienlijke; **njastrija**, zich als een edelman gedragen . . .
- sòsol**, (Jav. susul) (= **toitol** S.) **njòsol**, (= **nòrottaghèn** Kang.)

- iemand die ergens is of vooruitgaat achternagaan om hem in te helen, weder te vinden of terug te halen;....
- sèsep**, (Jav. sisip) in °djhandjhina, zijn belofte gestand doen.
- sèwa**, B. P. = sèwa of sèba S. = siwa B. Mal. njèwa, iets huren; masèwa of njèwaqaghi, iets verhuren; manjèwa, de huur betalen; òbang° of sèwaqan, huur, huurschat; sèwaqan of sèwan, te verhuren: rata...., huurrijtuig; bēngkò...., huurhuis. Zie ook djhuwal en bëlli.
- sèlla**.... overspel plegen, van een vrouw;....
- sala** (Jav. salah) fout, schuld; een fout begaan, schuld hebben;.... °tèkad, trouweloos gezind jegens iemand niet ter goede trouw;.... masala, verkeerd handelen; iemand als den schuldige beschouwen of schuldig noemen (alsdan ook njalaraqaghi); njalaraqaghi, ook iets fout noemen; la-njala, wat verkeerd is, wat niet in den haak is, doen; zooals stelen enz.;.... kasalaraqan, fout, schuld.
- sèlè**, sèsèlè, (vergl. Jav. sisilih) plaatsvervanger van een genoodigde tot een feestmaal.
- sèleq**, goed zien (matana), van iemand die gewoon is iets dat zoek raakt of gestolen is terug te vinden, bijv. van een districtshoofd;....
- sèller**, (Jav. sèlir) kalangēnnan of ampējan A. T. bijwif;....
- sòlor**,.... (Jav. sulur) asòlor, zich door iemand doen vervangen om zijn werk waar te nemen.
- sèlak**, (vergl. Jav. selaq) njèlak, iets weigeren aan te nemen; ook iemand bij een verdeling overslaan, geen aandeel geven;....
- sòlak**, njòlak, iemand maar alles of zelfs meer dan hij hebben wil geven of toestaan om verder geen last van hem of meer bepaald van zijn gezin te hebben;.... mēngngaq, iemand niets meer geven of toestaan omdat hij niets wil aannemen of doen wat hem gegund is; van iemand alles terugnemen wat hem gegeven is.
- sùlüt**, B. een zwarte pop bij een huwelijksopocht.
- soltan**, Arab. sultan.
- salasa(h)**, dinsdag; salasaqan, dinsdagsch bijv. van een markt die op elken dinsdag gehouden wordt.
- salasè**,.... taq èlop salasèna bhalakkaq, van een man (of een vrouw) die kort na den dood van zijn vrouw (haar man) gaat hertrouwen;....
- salep**, ook sèlep, njalep, ongemerkt iets doen, zooals weggaan, komen, overspel plegen, bij dag of in den vroegen avond stelen; kasalèbhan, bij dag of in den vroegen avond bestolen.
- salabhar**, njalabhar, omtrent een meisje navraag doen of zij nog vrij is om in het bevestigend geval later aanzoek om haar hand te doen.
- salabat**, bidgeld aan priesters gegeven bij de voltrekking van een huwelijk; geld aan een °dhukon voor de genezing van een zieke (= sarana); offergave in geld bij een sterfgeval;....
- salatang**, B. njalatangngaghi, zijn vrouw ontrouw zijn door met een andere vrouw overspel te plegen.
- sapò(h)**, (Jav. sapu).... pēggghaq sempajja, van echtelieden

- die zich van elkander gaan scheiden, terwijl zij reeds veel kinderen hebben; ... of *mòkolò*, iemand als straf door den rechter opgelegd rottanslagen op de billen geven; *òkomò* of *-pòkolò*, de straf; *sapon*, B. = *sapòwan* S., pasarbelasting, het loon dat de verkoopers geven aan den schoonveger van de pasar, bedragende $\frac{1}{2}$ of 1 duit per persoon; *njapon*, aan een verkooper „*sapon*“ vragen.
- sëppir**, Holl. (cipier) ook *patandhan*, gevangenis, *kapalaò*, cipier; *njëppir*, iemand in de gevangenis zetten; ...
- sapektür**, = *sapiktür*, Holl. inspecteur.
- sapot**, ... °*kadju*, al wat tot de behoeften van nooddrift behoort, het brandhout medegerekend: °*kadjuna barampa sa'arè*.
- sifel**, = *sipil*, Holl. civiel.
- sèpat**, ... *panjèpadhan*, de werkman; ...
- sipil**, ook van een zaak; zie *sifel*.
- sudàrà(h)**, B. = *sudara(h)* P. Mal. (broeder of zuster) tegen of van Europeanen gezegd, vriend.
- sadjhara(h)**, Arab. (boom) stamboom, geslachtslijst.
- sijor** of *séjor* ... *njijòrè*, B. P. fig. aan zijn vrouw al zijn verdiensten ineens afstaan; aan een vrouw die men voor zich begeert geld geven, opdat zij zich van haar man laat scheiden; *njijorrighi*, B. P. geld zoo weggeven.
- sajjid**, Arab. heer.
- sijot**, ... *masijot*, met iets van een ander wegloopen, iets stelen ...
- sajëmbara(h)**; Sanskr.-Jav. wedstrijd tot het behalen van een uitgelopen prijs; *asajëmbara*, zoo'n wedstrijd houden, bijv. van een vorst om een prinses uit te huwelijken.
- sèmo(h)**, *asèmò*, zich vergaderen, vergaderd, vereenigd; ...
- samòdhana(h)**, Sanskr? (*samàdhàna*, het terechtbrengen) naam van een rechtbank
- samëllat**, ... fig.: (è *bëngkò rija*) *tadaq samëlladdha òreng bannijan*, d.i. de inwoners zijn elkaars verwanten.
- sompa-**, (Jav. *sùmpah*) *sapata* of *sàpata* A. T. vloek, vervloeking; eed, eed met formulieren uit den Koran; °*sala*, meined; *asompa*, *asòpata* A. T. een eed doen; *njompa* of *njompaè*, *njòpataè* A. T. iemand beëedigen; *kasompagan* of *kasompau*, *kasòpataqan* of *kasòpatan* A. T. beëdigd.
- samper**, (vergl. Jav. *sampir*) ... °*èpasampaj*, van iemand die uit zijn betrekking ontslagen wordt om later weder in functie te treden; ...
- sampor**, ... met een „*sampor*“ [staatsiekleed] gekleed, een bruidegom ...
- sëmpal**, (Jav.) ... fig. afkomst: ... *dari radjha*, van vorstelijke afkomst; ...
- sampijan** of *sampêjan*, (Jav.) ... UHoogEdGestr., Uw Hoogheid; ook zijn Hoogheid (de vorst).
- sòmadja(h)**, (= *samadja* B. P.) (Jav. *sè mājā*) afspraak, belofte; ...

- samòdjút**, = samòdjút, (Jav. van sujud) asamòdjút, onderdanig, onderworpen, zich volkomen aan iemand onderwerpen.
- sombhër**, (Jav. sùmbër).... fig. inkomsten....
- sambhat**, (Jav.).... njambhat of njambhadhi, iemand bij zijn naam noemen; betitelen; (bhat-njambhat) ook iemand als medeplichtige noemen of aanwijzen, in een zaak betrekken....
- sombhang**,.... (Jav. sùmbeng) njombhang, iemand tot een feest een bijdrage leveren; sambhang, bijdrage.
- sòghi**,.... kasòghijan, rijkdom;....
- sògoq**,.... fig. = njògoqè, een politie-beambte omkopen njògoqaghi,.... fig. met geld omkopen.
- sòghúk**,.... njòghúk, iemand een stuk vee als bijdrage tot een feest aanbieden; sòghughan, zoo'n geschenk in vee.
- sògèl**, Holl. zegel;....
- sèbha(h)**, (Jav.) njèbhahi, (asèbha; asèbhaqan, van velen) vóór een meerdere verschijnen; pasèbhan, (= sèbhan B.) vergaderplaats van ambtenaren.
- sabaq**,.... iemand (een mindere) ergens inkwartieren....;.... tandha, zijn handtekening ergens zetten;....
- sobbhra(h)**, B. een zwarte hoofddoek voor een bruidegom;....
- sèbbrot**, B. Jav. (njèbbrot, met geweld ontrukken) zie kètjoq.
- sèbbràt**, zie kètjoq.
- sèbbhút**, (Jav.).... asèbbhudhan njamana, iemand noemen als den schuldige of als medeplichtige....
- sèbbhèl**,.... (vergl. Jav.) niet gewild, niet spoedig verkocht kunnen worden, van een koopwaar, wat o. a. het geval zou zijn wanneer het eerste bod op iets er van niet aangenomen is.
- sabbhíl**, ook sabil, Arab. pèrrang°, de heilige oorlog; asabbhíl, den heiligen oorlog voeren; in den heiligen oorlog sneuvelen; fig. een zelfmoord begaan door zich in het water of vuur te werpen....; njabbhili, een heidensch volk beoorlogden;....
- sabúng**, (Jav. sawung)....; een bruid en een bruidegom naast elkander laten zitten op den avond van de huwelijksvoltrekking;....
- sang**,.... (Jav.) een voorvoegsel voor namen van vorstelijke personen, althans in: °ratò en °pottè.
- sangò(h)**, (Jav. sangu) reisgeld (pessè°), teerkost, al wat men daarvoor op reis medeneemt.... sasangon = sasangòwan,.... inzonderheid als loon voor de moeite om een zaak voor het gerecht te brengen;....
- sengnga(h)**, Sanskr. (singha, leeuw) een met de betrekking van den vorst verkrege eigennaam van mannelijke personen, een "djhudjhulúk"; °laot, opperbevelhebber ter zee.
- sangkan**, (Jav. van songkã) waar iemand van daan komt, afkomst, herkomst....
- sèngkër**, B. (vergl. Jav.) njèngkër, iets zich toeëigenen;....
- sangkra**, B. njangkra, iets zich wederrechtelijk toeëigenen. Zie ook karangkang.

- sangkot**, (Jav. sangkut) njangkot, . . . iemand in een rechtszaak waarin men zelf betrokken is wikkelen . . .
- sangkol**, of sangkòlan, nalatenschap, erfstuk (geen erfgeld); tana°, erfland; asangkol = asangkòlan, zoo erven; njangkol òtang, de schulden van een erflater (overledene) moeten betalen, van een erfgenaam; njangkòlè, iemand iets nalaten. Zie ook pòsaka.
- senglon**, B. P. = sanglor B, of senglor, njenglon, iets bijv. wat men te leen gekregen heeft. stilletjes met iets anders verwisselen; njènglònè, iemand zoo iets anders geven of teruggeven.
- sangler** . . . ook songler, B. = soqler P., njangler, iets verkoopen om daarvoor in de plaats iets anders te koopen; . . .
- sanglor**, B. zie senglon.
- sanggha(h)**, (Jav. sanggà) . . . njanggha, (asamanggha of asòmanggha) iets aannemen te doen of te leveren; . . . ; panjanggha, de persoon die iets aanneemt te doen of te leveren, meer bepaald als grassnijder.
- songgara(h)**, P. = sanggara B. P., (vergl. Jav. sènggārā) asonggara, iemand uitdagen. Zie ook tangtang.
- sangghúp**, (Jav.) ook sangghēm, belofte; asangghúp, (of asòmangghúp B, asangghubhan) beloven, op zich pemen of durven iets te doen; beloven iets te geven; njangghubhi, iets beloven. Zie ook djhandjhi.
- sengghang**, . . . fig. zich van zijn vrouw scheiden zonder de etèllak over haar uit te spreken.

W.

- wakap**, = wakaf, Arab. gift, schenking, liefdadige stichting, fonds tot een liefdadig doel . . .
- wet**, Holl. uwet, wet.
- wèsél**, Holl. wissel; sòrat°, wisselbrief.
- wadjib**, (= wadjib B. ook badjib B. P.) Arab. plicht; verplicht; vandaar ook bevoegd, gerechtigd (= bènnaŋ).

L

- laha-**, zonder iets bij zich, met ledige handen; . . . ook zonder eenige staatsie: pas masoq . . . , van een bruidegom die zonder eenige staatsie de woning van de bruid binnentreedt; . . .
- laòq**, . . . pangalaoqna, de zuidelijke grens van . . .
- lùhùr**, . . . lùlùhùr = luluhùr, voorouders . . .
- laot**, . . . djendrâl° ook laút, admiraal; . . . ; mantrè°, een mantri bij de recherche; . . . laòdhan, het water, de zee, in onderscheiding van het vaste land (daradhan). — = laút, (Jav.) schofttijd.
- laqjan**, ook laddjan, (Jav. lajan) (= bhalaban B. P. = bhaban S. P.) wat met iets anders een tegenwicht of een paar vormt; medeplichtige bij een overspel; . . .
- lana(h)**, (Jav.) alalana, rondtrekken, inzonderheid van een bedelaar (P.)

- lantjeng**, knaap, jongeling; *kanaq, knaap; *kamangè, B. = *masang P, jongeling die de puberteit juist bereikt heeft; *soutè B. jongeling, ouder dan *lantjeng kamangè*; lantjengan, B. naam van het tegengeschenk van een aanstaande bruid aan den bruidegom na het *alamanan* of *pamòghì*.
- lantjung**, B. P. = lentjong S en Kang. = lentong P, ènlitjung, (èntjung-litjung) iemand bedriegen; voor een bedrag oplichten. Zie ook... litjun.
- landràt**, = landràk, Holl. landraad; ènlandràt, een beklagde in de landraadzitting berechten; palandràdhan, landraadzaal.
- lantaj**, (= lantè Kang) (Jav. lante, vergl. Mal. lantaj) ... *palengghijan, [zitmat van rottan] als onderscheidingsteeken voor *mantrè's* en andere ambtenaren van hooger rang; ...
- lonas**, (Jav. lunas) ..., afbetaald, aangezuiverd; taudha°, kwitantie (ook kuwétangsi); ènlònasè, iets geheel afdoen, afbetalen, (vergl. tjètjel en bhibhas).
- lendhi-**, (Jav. ludih) kalendhi of talendhi, overwonnen ...
- lèttjaq**, ..., taè è bhatok, d. i. van zijn eigen familie kwaadspreken; of wel met een huisgenoot overspel plegen; ...
- litjun**, B. P. ènlitjun (alitjun) iemand bedriegen, enlitjun-naghi, met iets iemand bedriegen; litjunan, waarmede men iemand bedriegt bijv. wat men in plaats van het geleende teruggeeft. Zie ook litjung.
- lòtjer**, ... fig. geschenk waarmede men iemand den tong loskrijgt om hem uit te hooren.
- lètjek**, ook ghuru (= lempat B. P. = ghail S. = laujap, pòseq of mòseq Kang) tjeddha A. T. ... onwaarheid spreken, liegen ...
- latjot**, B. P. = ratjot S., ènlatjot, ... iemand uit zijn betrekking ontslaan; ...
- lòtjot**, (vergl. Soend. en Mal.) (ook dutjot B. P.) ... malòtjot, ... fig. iemand ontslaan, afdanken (= ènleppas); ...
- lèro(h)**, (vergl. Jav. liru) ènlèrònè, B. P. = ènlèrò, S., in plaats van iets, iets anders geven of teruggeven, bijv. anders dan wat men in bruikleen heeft ontvangen; ... kalèrò, verkeerd, iets verkeerd doen ...
- lòra-**, (Jav. lurah) hoofd, chef, meester, baas, patroon (*lakeq); meesteres, enz. (*bineq) ...; lòlòra, hoofd, enz. ...; ènlòraè, over iemand als hoofd staan of gesteld zijn.
- lòrok**, (Jav. lurug) ènlòrok of àlòrok pèrrang, ten strijde trekken; ènlòròghì, een land, een stad of iemand aanvallend beoorlogen. Vergl. ... pandjël.
- lòrot**, ... iemand degradeeren.
- lòres**, Holl.-Jav. (rolis) ènlòres, (alòres) rol lezen; van menschen die ergens moeten samenkomen nagaan wie er wel en wie niet present zijn; lòrèsan, de rol waaruit de namen opgelezen worden.

¹ Zie Adatrechtbundel VIII, blz. 281 nt 2.

- larap**, B. P. alarap, van iemand wien een verordening afgekondigd is; ěnlarabhi, aan iemand een verordening afkondigen;....
- lernjot**, fig. van een woordbreker.
- lerba(h)**, B. (Kawi lirwa) ook lèn jok B. P., een woordbreker zijn; ěnlerbai = ěnlerbaqaghi, tegen iemand dat zijn; malerba, ten opzichte van een afspraak dat zijn.
- laraug**, larangan (Jav.) verbod; verboden; ěnlarang, = ěnlarangè, (ook magaq of mēnggàq B.) iemand iets verbieden, van iets terughouden; ěnlarangè, ook iets verbieden.
- larong**, B. P. (vergl. Jav. larung) onbewoond, verlaten, van een huis of een erf;
- lakè(h)**, (Mal. laki) raka A. T. man, in betrekking tot zijn vrouw; lalakè, Kang. zie lakeq; alakè, enz. trouwen, getrouwd, van een vrouw; alakè-binè, getrouwd, van een man en zijn vrouw; kè-lakèjan = alakèjan, vaak getrouwd, van een vrouw; malakeqè enz. een vrouw uithuwelijken; malakèjaghi, haar man verlaten door zich met een ander te verbinden, van een vrouw.
- lakò(h)**, (Jav. laku) lampa, A. T. werk, ambacht, ambt, bedrijf (= ghabaj);; geldig, gangbaar van een betaalmiddel (= padju); dhaghang; handeldrijven;; ěnlakonnaghi, enz. geld bijv. doen circuleeren; malakò, iemand aan het werk zetten; ..lalakon (= kalakòwan, Kang.) lalampa A. T.; beroep, bedrijf
- lekè**, °taq nampek baqa, van een minderjarig meisje dat uitgetrouwd wordt;
- lakeq**, of lalakeq, (= lalakè Kang.) van het mannelijk geslacht; sè°, inzonderheid van een paar: de man tegenover de vrouw; lakeq-bineq (= lakebbinè, Kang.) man en vrouw, van echtelieden;
- lokkeq**, vak van een rijstveld of van een °tēggghal°-veld. Zie ook lakar.
- lakar**, S. vak van een bouwveld, °t zij °saba° of °tēggghal° (zie ook kòtak en lokkeq).
- laksana(h)**,; een vrouw op wie zijn vrouw jaloersch is toch nemen (tot 2° vrouw).
- leklak**, S. P. berusten in de echtscheiding, van een man
- ladhin**, tòkang°, helper bij een feest om de gasten te bedienen;
- laddrang**, aladdrang, op reis, een verre reis doen; zich ergens op een verre plaats vestigen;
- lèt**, (Jav.) ěllèt, S. = ěllat P., ngèllèt, als tusschenman, d. i. als man met wien een verstooten vrouw trouwen moet voor dat zij tot haar man mag terugkeeren, een huwelijk aangaan.
- lid**, Holl. ěllit, lid; landràt, lid van een landraad; ngèl-lidhi, bij de berechting van een zaak als lid fungeeren.
- letnan**, ook leqnan, Holl. luitenant.
- latar**, palataran, yoorerf, de grond vóór de woning (beplant of onbeplant);

- lâttré-**, B. P. = lottrè S. P. = lâttring B., Holl. loterij;... ook verkiezing van een desahoofd;...
- latlat**, naar elders zich verplaatsen bijv. bij het zoeken naar iets om meer er van te kunnen verzamelen.
- laskar**, Perz. zie bharëng.
- los**, Holl. èllos loods, wegwijzer;
- luwar** of **lôwar**,; makaluwar, een geheim openbaren,; een bediende uit zijn betrekking ontslaan, ook iemand uit de gevangenis (zie ook ënlëppas); ngaluwarè, voor iets of iemand uitkomen, inzonderheid om "padi" te snijden, om iemand te ontvangen of om met hem te vechten.
- luwaj**, = lôwaj, (vergl. Mal. duwaj) de onderlinge betrekking tusschen mannen wier vrouwen gezusters zijn (Jav. paripejan);....
- lëlla(h)**, ook lilla, = rêdà, = ridàq, Arab. èdhi, èdhin, of idhin, A. T. vergunning, sòka°, goetvinden, goedkeuren, gunnen, gaarne geven;....
- lôla(h)**, ënla-lôla, B. P. = ëmbhatjong, S.; iemand bedriegen, beetnemen, afzetten.
- lëlen**, malëlen, iets dat men voor zich gekocht heeft aan een ander zonder winst overdoen; werk op iemand schuiven;
- lalas**, alle gestolen, van goederen.
- lëles**, randha°, benaming van een arme weduwe met een dochter (vergl. mòdjëng)....
- lòlos**, kalòlsan, van iemand bij wien voetsporen bijv. van een veedief worden gevonden. (Zie ook lapat).
- lèlang**, (= lélang B. P.) Port. vendutie: ngalaq° — alèlang, op een vendutie verkoopen, vendutie houden; bharang lèlangan op een vendutie gekocht goed.
- lëp**, ëllëp, (Jav. ëmplëp) ngëllëp, iets zoek maken, verduisteren.
- lapor**, Holl. rapport;
- lapat**, spoor; van een vermist, bijv. gestolen dier of goed;
- lòpot**, (Jav. luput); lòlòpot, vrijbrief om iemand van iets vrij te stellen; ënlòpòdhi, iets of iemand overslaan; malòpot of ënlòpottaghi, iemand van iets vrijstellen; kalòpòdhan, mislag, fout; overgeslagen.
- lëppas**, (Mal.) ontslagen; ontslag; ënlëppas, malëppas, iemand ontslaan, afdanken; ook uit de gevangenis ontslaan; pangket, een betrekking opheffen; lëppasan, gewezen; sardadu, gepasporteerde soldaat; sòrat ontslagbrief. (Zie ook ambu).
- leplap**, = liplap, liplap, inlandsch kind (= paranaghan, balandha).
- lòdhang**, B. aangezuiverd, van een schuld (zie ook bhibhas).
- ladja(h)**, (vergl. Jav. lajan) saladja of saladjaqan, wederhelft van echtelieden;
- lòdji(h)**, Holl. loge, woning van een Europeesch ambtenaar bij het

- Binnenlandsch Bestuur; residentiehuis; assistent-residentwoning.
- lĳĳĳĳ**, of **lĳĳĳĳ**, (vergl. Jav.) . . . in plaats van iets dat verkocht wordt iets anders koopen.
- lĳĳĳĳ**, B. P. (Jav. lidoq) ten aanzien van een belofte of een afspraak, zie *lerba*.
- lamaq**, of **lalamaq** . . . fig. wat men reserveert om in onvoorziene gevallen uitgegeven te worden, van geld bijv.
- lamar**, of **lamaran**, (Jav.) de geschenken die door den jongeling aan zijn aanstaande bruid voor 't laatst geschonken worden; te onderscheiden in: °*matta* (bestaande uit voorwerpen in natura of die tenminste niet gekookt zijn) en °*massaq*; — *alamar*, die geschenken aan de bruid geven, van den jongeling; of ook brengen, van den boodschapper; *ĳnalar*, een meisje °*lamaran* schenken.
- lamdhadha**-, B. P. = *lamdjada* S. P. = *lamdjhadha* B. = *haram-djada* S., Perz. (*haram zadah*) onecht kind.
- lompōr**, . . . fig. zwak, van het bestuur. . . .
- lĳmba**-, (Jav. *lĳmbah*) laag gelegen, van grond; . . . ; *saba*°, laaggelegen rijstveld, de tegenstelling van *panengghim*.
- lĳmbŭr**, . . . *alĳmbŭr*, fig met een huisgenoot overspel plegen; . . .
- lĳmbaj**, . . . *lĳmbajan*, benaming van het loon in natura voor het plukken van kokosnoten.
- lĳghĳn**, een draagbaar etenskastje in den vorm van een huisje met den inhoud aan de aanstaande bruid als geschenk van den aanstaanden bruidegom gebracht bij het °*lamar*; . . .
- laghanan**, ook *langghanan*, (Jav. *lĳnggan*) klant, vaste klant; *alaghanan*, een vaste koper zijn bij (Ka) iemand; ook een vaste verkooper zijn van iets aan (Ka) iemand.
- laghĳs**, (vergl. Jav.) *adjuwal*°, iets verkoopen waarbij de koper niets op den koop toe krijgt.
- lĳbbi**-, (Mal. *lĳbih*, Jav. *luwih*, Oud-Jav. *lĳwih*) . . . *malĳbbi*, enz. van iets meer nemen of geven dan wat vastgesteld is; . . .
- lĳbbhu(h)**, . . . *kā sōmor*, fig. bedrogen.
- labu**-, (Kawi *labuh*) (= *lōghŭr* Kang.) . . . iemand bestaan in bloedverwantschap: °*paman* (zie ook *pĳrna*). . . .
- labau**, (Jav. *lawan*) . . . ; *lalaban*, wat tegenover iets anders wordt gesteld om uit beide een keus te doen, wedergade . . .
- lĳbar**, (Jav. *lĳbar*) (ook *ĳbŭs* S. P.) uiteen, uiteengaan, afgehoopen, van een feest, een bijeenkomst, een samensholing, een markt, en in 't algemeen van menschen, die bijeen zijn gekomen; . . .
- labat**, (Jav. *lawat*) . . . *panglabat*, geschenk ten behoeve van een doode, zooals een doodkleed; ook geschenk aan een zieke of aan een pasgeborene . . .
- labang**, (Jav. *lawang*) . . . ; °*abŭkkaq*, d. i. men kan in appel komen; . . . ; *kalabangan*, . . . fig. koppelaar of koppelaarster, de tusschenpersoon, die een huwelijk gaat bewerken; . . . *pala-bang*, naam van het hoofgeld tijdens het Vorstenbestuur.

- lobang**, (Mal. lobang, vergl. Jav. luwang).... kabannjaqēn°, d. i. te veel schulden hebben;....
- lottoq**,.... fig. belasterd;....
- langka**, (Jav. langkah)....; fig. iemand passeeren bij een beoening; panglangka, in ngalaq...., B. van een broer wiens jongere zuster eerder dan hij gaat trouwen; in dit geval plaatst hij zich bij de voltrekking van het huwelijk op een rijstblok (slēssong) buitenshuis op het erf en gaat zoo zittende den bruidegom met een palmbladrib (slentē) slaan.
- lengka**, (Jav. langkah)....; fig. iemand passeeren bij een beoening;....
- lingsùq**, B. P. ěnlingsùq, (alingsùq) iemand bedriegen door het geleende niet terug te geven.
- lansir**, (verouderd) Holl. lansier.
- longsor**,.... ěnlongsor, B. fig. iemand uit zijn betrekking ontslaan;....
- langghama(h)**, B. (Jav.) zich verzetten, ergens iets tegen hebben; niet willen, onwillig.
- langgar**, S. P. = langgar B. P. Mal. ěnlanggar, een verbod overtreden. Zie ook tērrak.

P.

- paq**, 1 Jav. vader (nederig? zie bhùppaq). 2. ngēppaq, iets in het groot koopen....
- paqaq**, (Mal. pahat, Balin. paēt)....; menta-tòkol,.... van iemand die van zelf tot bekentenis van zijn schuld komt en bereid is zijn straf te ondergaan;....
- paèda**-, ook faèda- (= paèdà- of faèdà- B. = pèda- enz. B.) Arab. nut, voordeel;....
- piagēm**, of pèagēm (= piaghēm B.) (Jav.) bewijs van bezit van een bouwveld.
- pantjē(h)**, (Jav. panjtji) mantjē, een bepaalde taak opdragen;....; òreng...., heerdienstplichtige bij een desa-hoofd tewerkgesteld; òbang...., de schadeloosstelling in geld, die Inlandsche ambtenaren krijgen voor het gemis van heerdienstplichtigen.
- pañtjen**, zie bij pantjē.
- pëntjar**, (Jav.) (= bhëntjar B.) mëntjar,.... een familielid niet meer bij zich maar elders doen wonen.
- pantjēr**, (Jav.) lijn van afstamming;....
- pantjēt**, (Jav. panjtjēd).... mantjēt, iets beslissen, decideeren.
- pantjal**, (Jav.).... mantjal,.... fig. zich van haar man afmaken door haar huwelijk te laten ontbinden, van een vrouw (zie ook bij pasa);....
- pantjēng**,.... naseq pantjēngugan, P. benaming van de rijst die men bij het naar huis gaan van een bruilofsfeest meekrijgt.
- pantjeng**, (Jav. panjtjing).... mantjeng, fig. iemand uithooren, polsen, tot bekentenis uitlokken;....

- panakan**, = pònanan, (Jav. kaponaqan) neef of nicht, oom- of tante-zegger of -zegster; °rèbaqan, voor eigen neef of nicht, in tegenstelling tot °sapòpò, neefs- of nichtskinderen, enz. . . .
- panakaban**, (Jav. pānākawan) ook nakaban, lijfknecht, volgeling, page van een aanzienlijke; apanakaban, een lijfknecht hebben; manakabannaghi, iemand bij een ander als lijfknecht doen dienen.
- penta(h)**, (Mal. pinta) (ook pentaq Kang.) taddha B. P. = tēddha S. als T, soqon (van een mindere), pondhút (van een meerdere) A. T., menta, enz. iets verzoeken, vragen; . . . kabinna of . . . tēmmōna, een vrouw of een meisje ten huwelijk vragen; . . . ēssana, echtscheiding gaan vragen, van een vrouw; . . . tōlong, hulp inroepen, een dienst vragen; . . . pamenta, ook taq-pentaqan, . . . verzoek, eisch, vordering.
- pentèr**, . . . mentèrré, . . . iemand om den tuin leiden, bedriegen . . .
- pónes**, (= kōnes S.) Holl. vonnis. Zie ook pòtōsan.
- pansijun**, ook pangsijun, Holl. pensioen; . . .
- pondhi(h)**, . . . P. A. T. iets van een meerdere ontvangen . . .
- pandira**, = mandira = bandira, S. = mandira B. P., Port. (bandeira) vaandel . . .
- pondhúk**, verblijf, logies, inzonderheid van priesterleerlingen; mondhúk, . . . tijdelijk in een andere desa zijn verblijf houden om rijst te snijden; mondhugi, bij iemand inwonen; ergens bij iemand inwonen; . . .; kapondhughan, van iemand bij wien een ander inwoont.
- pondhút**, (Jav. pūndut) A. T. zie kalaq en penta; pondhughan, inzonderheid van een meisje door een aanzienlijke bestemd voor een bijzit als anderszins; . . .
- pandhita(h)**, (Jav) geestelijke, leeraar; . . .
- pondong**, Jav. mondong, . . .; zijn bruid naar zijn eigen huis voeren.
- pondhúng**, Kang. (vergl. Jav. pondong) apondhúng, met het huisraad verhuizen.
- pandjhi(h)**, (Jav.) de titel van den laagsten adel; . . .
- pandjhaq**, . . . mandjhaq, fig. zijn kind of bediende elders doen huishouden, . . .
- pandjër**, . . . (= tjekkrēm S.) pessò°, voorschot; abhërriq, voorschieten; mandjërri, voor iets de godspenning geven; mandjërri, iemand voor iets de godspenning geven. (Zie ook kēntjeng).
- pandjël**, mandjel, uitgaande van de operatie-basis den vijand in zijn eigen schuilhoek opsporen om hem aan te fasten. Vergl. lòrok.
- pandjadjap**, S. P. = pandjadjak B., leider in een slechte zaak, belhamel, rooverhoofdman, enz; . . .
- pandjhing**, mandjhíng, . . . akel-bhallík, de puberteit bereiken; . . .

- panompeng**, (verouderd) vergl. Jav. panúmping) ook mantrè°, benaming van een hofbeambte die niet in het bezit is van een „padjúng“ als distinctief.
- panëmbhagan**, (Jav. van sëmbah) een vorstelijke titel van het hoofd van een rijk of staat.
- panta(h)**, (Jav.) groep, troep, afdeeling;
- pënnang**, (Jav. mënnang) winst bij een spel; lûttre, een lot uit de loterij trekken; përraungga, overwinnaar zijn in den strijd, zegepralen (= ûnggùl);; apënnangan, ook behalve den gewonen inzet nog iets inzetten bij een spel
- põtjoq**, (Jav. putjuq) matë môtjoq, d. i. sterven zonder nakomelingen na te laten.
- patjara(h)**, (Jav. upâtjârâ) (= ra-tjara S.) insigniën, teekens van onderscheiding, die bij een huwelijksoptocht bijv. vóórgedragen worden; apâtjara, met zulke insigniën, bijv. van een bruid en een bruidegom;
- patjêk**, matjêk, iets verordenen, vaststellen.
- patjok**, B. wat gereserveerd wordt om aan een bepaalden persoon verhuurd of verkocht te worden;
- põtjak**, uiterste punt, grens van een stuk grond;
- pëttjot**, (Jav. pëtjut) fig. iemand tot een feest uitnodigend een zakdoek en „dhubadha“ als geschenk aanbieden; pamëttjot, het geschenk
- pëttjel**, B. (West-Jav. pëtjil) klein kind;
- patjal** ook lang-kaleng, (of tjangkaklak S. = kòlang-kaleng Kang.) kruisje bij wijze van handteekening (ook tapadangdang: zie bij dangdang);
- patjeng**, (= tjëng-kapatjeng S. = kapatjeng-patjeng Kang.) paraban°, jonge maagd van ongeveer tien jaar oud
- par**, (vergl. Jav. pur) ëppor, (ook appor B.) van een speelschuld die nog gedurende het spel door het vervolgens te winnen afgedaan wordt: quitte.
- para(h)**, (Jav.) = par of pra, een collectief voorvoegsel voor benamingen van standen: °mantrè, de mantrè's; . . . mara, (vergl. Jav. mārā) een huis binnensluipen om te stelen.
- parò(h)**, (Jav.) . . . paron, de helft van de productie eens bouwvels als loon voor den bewerker; ook de eigenaar van een bouwveld, dat tegen afstand van de helft der productie door een ander bewerkt wordt; maron, van de productie eens bouwvels de helft als loon aan den bewerker afstaan; maronaghì = maparon, een stuk grond voor de helft van de opbrengst door een ander laten bewerken.
- pòreq**, apòreq, op deerniswekkenden toon vragen, verzoeken of bedelen;
- para'il**, B. P. Arab. (pharaizl, aandeel in een erfenis) mara'il, spijzen bij een offerfeest onder de genoodigden verdeelen; para'ilau, aandeel in de verdeelde spijzen.

- përna-**, (Jav. përnah) = kapërna, iemand bestaan in bloedverwantschap (ook labu).
- parëntja(h)**, of parëntjè B. = parentjè B. P. (Jav.) marëntja, iets in groepen verdeelen.
- parautjang**, S. cerewacht van den Vorst;
- parenta-**, (Jav. préntah) tètà of dhabu A. T. bevel; desa-bestuur; sòrat^o, aanschrijving, bevelschrift, waarvan ieder een exemplaar ontvangt (zie ook dhang-ondhang); marenta = a parenta, bevel voeren (= apangara B.); marentaè, aan iemand bevel geven (= mangaraè B.); marentaqaghi, een bevel overbrengen; parentaqan, verschillende bevelen; ook heeren- of gemeentendiensten; oreng, dienstplichtige; kaparentaqan, in last hebben iets te doen; lakò, heeren- of gemeentendiensten.
- parkara(h)**, (Jav.) kwestie;
- pareksa(h)**, (Jav. priksá) onderzoek; papareksan, onderzoek in geschrift gebracht; pamareksaqan, onderzoek
- pardhúndhi(h)**, B. (Jav. pradondi) twistappel; pardhúndhijan, geschil hebben; mapardhúndhi = ngapardhúndhi, iets elkander betwisten.
- partèkèl**, (Jav. pratikèl), raad, maatregel, regeling.
- portes**, B. = pèrtes B. P. S. Holl. protest; mortes, tegen iemands handeling protesteeren in een schriftelijke verklaring aan het Hoofd van Bestuur.
- pèrsen**, Holl. present; foor (= òpa)
- parsandhan**, B. P. getuige à décharge; aparsandhan, een getuige à décharge hebben, van een beklagde. Zie ook saksè.
- pèrsel**, = pèrsil, Holl. perceel, landelijke onderneming.
- prèsiden**, = prisen, Holl. president (van den landraad).
- pèrlop**, (ook pèrlok B. P.) Holl. (verloop) apèrlop, ontslag uit zijn betrekking vragen; mèrlòbbhi, iemand op verzoek ontslag uit zijn betrekking verleen.
- pardjhurít**, (vergl. Jav.) pardjhuridhan, (= pandjhuridhan S.) Inlandsche soldaat (zie ook bij sardadu en bij kompenné).
- pardjadji(h)**, (Jav. prijaji) ambtenaar.
- parnjaè(h)**, (Jav. pàranjai) hofjuffer; vrouwelijke bediende van een aanzienlijke.
- parèman**, Holl. vrijman, niet-ambtenaar, particulier; aparèman, als ambteloos burger leven.
- parmèsi**, Holl. permissie, verlof;
- parghata(h)**, B. (verouderd) (Jav. pradātū) inlandsche rechtbank; marghataqaghi, (aparghata) een zaak daarvoor brengen.
- paraban**, (Jav. prawan) maagd;; marabane, een meisje ontmaagden;
- pèrrang**, (Jav.) oorlog, onlusten; kapal^o, oorlogschip; kapala^o, troepshoofd; apèrrang, (rang-pèrrangan) oorlog voeren,

strijden; mērrang, den vijand beoorlogen; papērrangan, slagveld....

parēng, B. P. (Jav.) A T. toestaan (ook pēnarēng):....

prangku-, = frangku-, (= bhrangkò S.) Holl. franco;....

pak, Holl. äppak, pacht; vandaar opfumkit, plaats van den verkoop van opium in 't klein; ook voor °ghadhīn, pandhuis; ngēppak, iets pachten; sè...., de pachter....

pëkkè-, of fëkkè-, Arab. (fakih) këtäb-, titel van een werk over rechtsgeleerdheid.

faker, = fëkker = pëkker, Arab. bedelmonnik.

pokkrül, of pokkrol = pükkrül, Holl. procureur, advocaat; apokkrül, een advocaat hebben, van iemand; mokkrülè = mokkrülü, van iemand als advocaat optreden.

pëkkëk, (Jav. pëkaq) mëkkëk, iemand iets verbieden;....

pëkot, B. P. = pengkot S. = sengkot S. en Kang. (Kawi pikut, Soend. bēngket).... mëkot, iemand de handen binden, knevelen;....

pökët, mökët,.... fig. den prijs van iets voorgoed vaststellen bij koop en verkoop;....

pakes, Holl. (pakhuis) intuwān-, Europeesche zoutpakhuismeester. (Zie ook pakesmestër en vergl. mantrè gudàng budja)....

paksa(h), (Jav. pëksä) geweld:....; pangghabajan of papaksan = kapaksan, dwangarbeid.

pakesmestër, Holl. pakhuismeester. Zie ook bij pakes.

pëkol, (Jav. pikul)....,.... òtang, van iemand die veel-schulden heeft;.... kalakuwan, werk (voor een ander) verrichten;....; mëkollaghi, werk geven;.... bëssè, van iemand die juist zooveel inkomsten heeft om er van met zijn vrouw en kinderen te leven, zoodat hij geen ander te zijnen last kan hebben; kapèkòlan, met een taak belast;....

pëkpëk, (= pëkpëk B. P.) (Jav. pépaq).... mëkpëk of mëkpëkkaghi, iemand verzamelen, bijeeroepen; pëkpëgghan, vergadering. Zie ook pòlōng.

pokpok,....; òreng...., iemand behoorend tot het plebs.

pökang,.... B. paederastie uit oefenen....

padhu(h), (Jav.) (ook tjoktjak S. = djúkdjak P. = djhák-djhak B.) twist, geschil:....

padmè(h), B. = padmè S. P., (Jav. padmi) gemalin van den eersten rang.

pata-,.... B. (Jav. patah) papata, bruidsjuffer.

patè-, = papatè, (Jav. patih) vizier, onderregent.

patè(h), (Jav. pati).... òkòm°, doodstraf (zie ook kèsas); radjha°, moord, doodslag; parkara°, halszaak;.... ragha.... zijn (hoogen) stand verloochenen, zich.... voordoen als iemand van geringen afkomst;.... lèdjúng, van iemand die zijn erf, bouwveld of wel zijn vischvijver voorgoed verkocht heeft;.... mètjoq, sterven zonder nakomelingen na te laten;.... mamatè,.... zich geheel aan iemand overgeven of onderwerpen; mateqè,

- njèdhanè of masèdha A. T. iemand dooden;....; ten-paten moorden;....
- patò**, B. (Jav. potuh) gewoonte;....
- patò(h)**, in nòroq°, anderen navolgen; nòroq patòna òreng, d. i. trouwen.
- pòtò(h)**, (vergl. Jav. putu) kleinkind of in 't algemeen: afstammeling van iemands kind, zooals achterkleinkind, enz., anaq°, de kinderen en hun afstammelingen....
- patèq**,.... °atah è tò manguga, van een dief die op zijn eigen woonplaats steelt,....
- pètèq**, (Balin pitik)....; °èdhinaqaghi korbhina, fig. van kleine kinderen, die geen moeder meer hebben,....
- patènna**, of fatènna - B. P. = pètènna of fètènna, B. P. S. Arab. matènna, lasteren....; iemand belasteren, valsch beschuldigen.
- pètor**, Port. (feitor) assistent-resident; kapètòran, assistent-residentwoning.
- pettra**, Arab. naam van een hoofdlijke belasting naan den priester, bestaande uit geldstukken, in een kom met ontbolsterde rijstkorrels gevuld waarop in 't midden een opgerold betelblad en 1 of 2 *kamèrè*-noten en alles overdekt met wit goed dat door rijken althans mede aan den priester wordt gegeven;....
- pottra(h)**, (Jav. putrà) A. T. van anaq; prapottra, de prinses; kapottran, de woning van een prins;....; madjha°, (Jav. rumådjà putrà) A. K. de benaming van een knaap van omstreeks 10 à 11 jaar oud.
- pottrè(h)**, (Jav. putri) prinses; kapottrèn, verblijf van een prinses; madjha°, (Jav. rumådjà putri) A. K. de benaming van een meisje van omstreeks 10 à 11 jaar oud;....
- pattrol**, Fransch-Holl. (patrouille) nachtwacht, inzonderheid die in een wachthuis;....
- pattrap**, B. P. = attrap S., (Jav.) gedrag, regeling;....
- patikèllir**, ook partikèllir, (= pertikèllir B. P.) Holl. particulier.
- patot**,.... mama tot (= mapatot) mantan, de bruid overhalen om zich aan den bruidegom over te geven, van de °ghardjhi, de vrouw daarmede belast.
- patètèng**, matètèng, bij zijn verklaring of ontkenning blijven volharden;....
- pòtos**, (Jav. putus) afgedaan, beslist, bepaald;....; °djhandjhi, door een afspraak bepaald; °èrròl, op de policierol afgedaan; pòtòsan, uitspraak, vonnis (zie ook pònes); mòtos.... = mòtòsè, een zaak afdoen; omtrent iets uitspraak doen, beslissen; kapòtòsan, afgedaan, beslist; pa mòtòsan, raadzaal, landraadzaal.
- patwa**, ook fatwa, Arab. (uitspraak van deskundigen) iemands gevoelen of wil;....
- pèttèng**, (Jav.)....; bharang°, clandestien, onwettig bezeten of op onrechtmatige wijs verkregen goed (= gèllàp); kalang

- (of kaleng) pëttëngugën, B. = kapëttëngugën of kapëttëngangan, S. P. door hartsjocht in een opgewonden toestand geraken, zoodat men neiging heeft tot moorden; . . .
- patong**, (vergl. Jav. patung) matong (tong-patong = apatôngan) iets voor denzelfden prijs overnemen; ook iets gezamenlijk voor een gelijk aandeel koopen; alakè . . . , trouwen met een man die reeds een vrouw heeft; mamatong, iets aan een ander afstaan voor denzelfden prijs, enz.
- põtong**, (Jav. putung) . . . ; . . . gadjina, van iemands tractement iets afnemen in mindering of in voldoening van diens schuld; . . .
- pëtongkas**, B. (Jav. pitúngkas) verzoek om iets te doen, bestelling, commissie, boodschap, vermaning . . .
- pas**, . . . Holl. éppas, sòrat^o, pas, reispas.
- pasa-**, Arab. tällak^o, echtscheiding op verzoek van de vrouw (zie ook pantjal) . . .
- pësa-**, Jav. pisah) (= pëssal B) apësa, gescheiden . . . ; mau en vrouw elkander doen verlaten; . . . padi, het aandeel in «padi» van den grondbewerker bepalen, door het af te zonderen van dat van den eigenaar.
- pessè-**, . . . pessëjën, zich alleen dan gewillig toonen tegenover een ander wanneer deze hem geld geeft; messeqè, voor iets geld geven, betalen; . . .
- pasar**, (Jav) markt, . . . ; pasaran, marktjijd . . . ; arè . . . , marktdag; . . . sapasaranau, een marktweek van zeven dagen; pamasaran, marktganger of gangster.
- pösaka(h)**, (Jav. pusikà) erfenis (ook barisan); erfstuk (van geslacht tot geslacht); apösaka, een erfstuk hebben; mösakad, iemand een erfenis nalaten. Zie ook lar-òlar en sangkol.
- pasang**, (Jav.) . . . ; . . . paëkan, bedriegen, lazen leggen.
- pöseng**, . . . möseng, van iemand die zijn schuldeischer (object) telkens om uitstel van betaling vraagt.
- pasangghraqan**, = sangghraqan, (Jav. van sanggrähä) een openbaar gebouw tot tijdelijk verblijf van ambtenaren; . . .
- puwa-**, = pòwa-, (ook muwa B) . . . fig. . . . bereid tot het geven of leenen van geld.
- pèlè-**, (Jav. pilih mèlè, (apèlè) iets kiezen, uitkiezen; . . .
- pèloq**, (vergl. Jav. ilu) . . . ; . . . binëna, met iemands vrouw overspel plegen; . . .
- polè-**, (= pòleq Kang.) (vergl. Jav. pulih) . . . ; mapòlè, het geleende aan den eigenaar terugbrengen . . .
- pëlloq**, (vergl. Mal. pëluq) mëlloq, A. B. een vrouw schaken . . .
- paleq**, (ook aleq B. = pentè S. P. = pentël Kang.) . . . ; parkara, een beschuldiging van zich afwijzen met opgaaf van redenen; . . .
- palen**, . . . malen, als marskramer handeldrijven; . . .
- palantjong**, (Jav. lanjtjong) . . . ; òreng palantjôngan, (= bûdjingan B. P. = bûdjangan B.) landlooper.
- palar**, malar, iemand aan een kostwinning helpen; . . .